

סד א מ״י פ״ה מהל' סוכה הלכה יח סמג עשין מג טו״שׁ א״ח ס״י תרלד סעף ג:

סו ב מ״י שם סמג שם טור ש״ע א״ח ס״י תרכט סעף יט:

סז ג מ״י שם הלכה כג סמג שם טו״שׁ א״ח ס״י תרכו סעף ז:

רבינו חננאל

שוּט וּמְצָאוֹ יוֹם הַחֲדָשִׁי
 הָאֶחָד, וְאִם הַתָּנָה בְּיָמֵינוּ
 שִׁחַתְפָּק מִן כָּל יְמֵי
 הַמִּדְבָּר, מִחוּץ לְהַסְתַּכָּת
 מִן אֶפְרָיִם שׁוּט, בְּיָמֵינוּ
 מִתָּה עֵיטָהּ קִרְבִּימִן
 וְשִׁבְרֵי, בְּכָר הַסָּדָה. וְכִי
 רַב אִשׁ יְדֻלְתָּ מִן הַצֵּד,
 וְאִי תָנָה בְּעֵיטָהּ מִן הַצֵּד,
 לִכְנָס תַּחַת כְּסֵהּ סִפְרָה
 וְדָלָה בְּכָר הַסָּדָה. עֲבֹדָה
 כְּדֵה אִשׁ יִשְׁמְשֵׁא
 תְּחִילָה בְּכִימָא, וְשִׁחַתְפָּק
 בְּכָר סִכָּה כִּד הַרְשִׁיב,
 וְאִמְרֵי לִיחַ חֲדָשִׁי אֲהֵא,
 יִאֲמֹר הַרְשִׁיב אֲהֵא. עֲבֹדָה
 בְּכָר סִכָּה, סִפְרָה. בְּכָד
 מִסְכִּיכָה. פִּשְׁטָה אֲהֵא.
 (וְיָי מִיֹּד הַמְרַגְלִין
 מִמֶּנָּה) (וְיָי פִּרְשֵׁי הַמְרַגְלִין
 שֶׁמְרַגְלִין הַסִּכָּה. בְּכָר
 שָׁאִין דְּבִרְכּוֹת כְּרֹנָת
 אֵלָּא) (וְהַרְשִׁיב) (וְכִי
 וְכָד אֲמַר שְׁדֵר בְּכָר הַסָּדָה
 רַחֲמֵי בְּכָר בְּרֵי (וְהָאֵן) אֲמַר
 סִפְרָה, וְקִימָאֵן לִי חֲדָד
 וְרִבִּיכָה לִכְרִיכָה. מִכָּר
 כִּד הִירְדָה אִשׁ שְׁטָאֵל
 מִחוּץ לִישָׁן בְּכִילָה בְּכָד
 אִשְׁפִּי שֶׁשֶׁל כִּילָה וְכִי
 וּבְכָל שֶׁל אֵהָא
 בְּהֻרָה"ו. טַחֲמִין. וְקִשְׁמִין
 לִישָׁן מִמֶּנָּה. קִרְבִּימִן (וְהָאֵן
 בְּכֵה) (תַּחַת הַמִּשְׁחָה)
 מִכְכָּה לִיחַ יֵצֵא יְדֵי חֲדָשִׁי.
 מִכְכָּה בְּכֵה בְּהֻרָה"ו
 טַחֲמִין. וְהִי בְּכֵה בְּהֻרָה"ו
 טַחֲמִין. טַחֲמִין. טַחֲמִין
 בְּהֻרָה"ו נְקִלְטִין טַחֲמִין
 וְקִימָאֵן, (וְיָי מִיֹּד הַמְרַגְלִין
 קִימָאֵן סִפְרָה, לִישָׁן לִישָׁן
 נְקִלְטִין מְכָרָה, וּבְכָד
 שָׁאֵל וְהִי נְקִלְטִין בְּכָד
 מִן מִטָּה"ו טַחֲמִין. מִכְכָּה
 קִימָאֵן טַחֲמִין שָׁאֵן
 בְּהֻרָה"ו טַחֲמִין סִפְרָה.
 וְהִי שָׁאֵן טַחֲמִין קִימָאֵן
 דְּקִבְעִי בְּכֵה אֲהֵא וְאִפְסִיל
 פִּחְתִּי מִיֹּד דְּקִבְעִי אֲהֵא
 וְהִי סִכָּה לִישָׁן וְכִי
 (סִכָּה) דְּקִבְעִי אֲהֵא
 כִּהְשִׁיכָה כִּד סִפְרָה,
 לִכְרֹם אִנֶּה לִישָׁנָה
 חֲשִׁבָה אֲהֵא שֶׁ שָׁאֵה בְּ
 חָלָל"ו טַחֲמִין. וְהִי
 חָתָל לִכְבִּי סִכָּה לִישָׁן

עַד מוֹצָאֵי הַשָּׁחַר הָאֲחֵרוֹן שֶׁל חוּג. לקמן בפ' לולב וערבה (דף מו: טו) מפרש מאי שנה מתתירו דש"י ביום טוב האחרון ומסיק משום דסוכה איז אתרמיז ליה סעודתא דין השמשות צעי למיכל בסוכה ומינו דליתקטלי לנין השמשות דאתקטלי לכולי יומא אלא אתתרו לא חזי בין השמשות דמעיקרא קדים נפיק ביה וקף על גב דממ"ז מוקלא הוא בין השמשות דשמה יום הוא ורזי שצעי ש חג לא שייך ב' האי גוונא לאוסרו בשמיני צמינו דליתקטלי לנין השמשות מתחר דלא נאסרה אלא מחמת יום שעבר וכן משמע בפ"ד (סג) גבי הפרס ו' אתרוגים ה' ימים דליתמינן התם דכל אחת ואחת וילא זה ואוכלה למחר ולא אסרינן למחר אף על גב דליתקטלי בין השמשות משום ספיקא דיום שעבר ומה"ק טעמא גבי שבת יום טוב צ"ב (דף דה) דלמחר דר טולא בזה אסריה בזה אסריה טעמא משום הכנה ולא צעי למימר מינו דליתקטלי א"ע"ג דרב כרבי יהודה צבירא ליה דלית לי מוקלא וכן שני ימים טובים של גלויות דנולא זכר ומהות בזה וצפיקה בכל מערבין (עירובין דף טז) גבי לגין של טבול יום שנולדוהו מן הפתים של מעשר טב"ז ואמר הרי זה תרומת מעשר לכשתחשך דבריו קיימין² ואם אמר ערבו לי בזה לא אמר כלום משום דרז"ל היה של ע"ש קונה עירובו³ או משום דצעינן סעודה הראויה מנעוד יום הא אס תחלת יום של שבת קונה עירוב ולא צעי סעודה הראויה מנעוד יום היו עירוב ולא אמינן לאו ראויה היא בשבת מינו דליתקטלי בין השמשות משום יום שעבר וכל הני לא דמו לסוכה דאסרינן משום דלי אתרמיז ליה סעודתא דין השמשות אף על גב דלא מייחיד למיכל בזה אלא משום ספיקת יום שעבר (ה) שאני סוכה דמכל מקום חייב למיכל בזה מחמת מה שיהיה⁴ ומאן דאמר התם אתרוג אפילו בשמיני ויפרש שם בקונטרס מינו דלמחר בין השמשות בשמיני משום דסקק יום דשצעי הוא דליתקטלי לכולי יומא⁵ אלא הני מינו דליתקטלי משום יום שעבר דלמחר בשמיני לא יתכן דלפילו דר אסי דלמחר בזה פ"ק דביצה (דף ד:) צעי ימים טובים של גלויות לא אסר אלא משום דמספקא ליה אי סעודה אחת או לא אלא היינו טעמא

סוכה פרק ראשון סוכה

הכל לפי טעמו. וכגון דלמא איני בודל מהם כל זין השמשות של זיוע
ההשון ללא חל קדושה עליהו והכי מוקים לה במסכת זיזה
המביא (דף ז'): ותנא אחרניא לא מהני זהו. קמני מיהא סדיני
היינו קיימתא: דילמא פה. לדעתו קאמר אכל למעלה ארמא
לך אפילו לנאותה נמי מסבך במקבל
טומאה קרי לה: אין ממעטין. קרמין
הפרוסין מעלה לניו אין ממעטין
בגבוהה מעשרים להכשריה ללאו חוץ
סוכה ינינו דלי סבך הוה הוה
מיפסלה משום מקבל טומאה ולא
לפוסלה משום פחותה מי: ומן הד
ממעטין. לה משיעור ז' טפחים
דעה אינה מחזקת ראשו ורובו
ושלחנו: איטעמא. יגדור: במי:
והא קהו לה דרעיבא. שהיא לה
ומוכחא מילתא דלנגבה שטחיה ולא
לסבך: לני יבשה קאמינא לה.
תתקלה: גויי סוכה. סדיני הפרוסין
מחם קרי לני: פסולה. משום
אהל מפסין ואשמכח ללא גמי
בסוכה ולרב נחמן כיון דלגוי סוכה
הייבניהו בטלה לנגבה: רב נחמן. אב
גית דין היה ונגיד ותמלה בזית סוכה
אין. ועושין על פיו: שלוחי מזה
גולה להקביל פני ראש גולה דחייב
אדם להקביל פני רבו ברגל ופטרין
דמתן קאמן (דף קה). שלוחי מזה
הפרוסין. לילה. הפרוסה
בציבות המטה ואע"פ שיש לה גג
שחין גבה משופע כשל נקליטין אלא
זוה כשל קינופות: והוא שאינה
בגובה עשרה. מן המטה דבזיר
מגובה עשרה לאו אוהלא הוא: לא
לא קמי פה. דבירייתא דמפרש לה
גבוה דהכי תנא נקליטין שנים
דפירשתי לעיל יולאין באמלע המטה
למאשמויה ותמרגלותיה: דקציעי.
אבל כילה לא קציעה בחזקה כקינופות
הלכך כי לא בגובה עשרה לא חשיב:
הסך דלמפסל סוכה. אחרתיה משום
סוכה תחת סוכה: דפכשרה דך
פסולה. כל כמה ללא מקרייא עליונה
סוכה לא מיפסלה תחתונה: הלא
לדשויה אוהלא. שלא ימן מחסיו אכל
שאר הסוכה כשרה: צליר מפסל
נמי הוי אוהלא. היכא דקציעא:
וקויה קריאש שטח. דכיון דלאו אהל
הוא לא אמרינן למקום שרובו שם
ראשו נזק וליפסר משום לא
יראה דך ערוב דבירא אלא הכי
הוא כמזליא ראשו חוץ לחלקו:
ה"ג

מסורת הש"ס

- (א) [לקמן כו. ע"ט],
(ב) לקמן כ.; ג) [ע"א],
(ד) [דברים כג], (ה) [נדצ"ל]
דהי"ש],

הגהות הב"ח

(ח) תום' ד"ה עד מוצאי
וכו' דשאני סוכה למכל
מקום וכו' צין השמשות
דשמיני משום :

מוסף רע"י

וּמִן הַתְּנָה עֲלֵיהֶם.
בְּמִן בִּינָה (ב): אֲדֹמָנָה
בְּאֹמֶר אִינִי בֹדֵל מִן כָּל
בֵּין הַשְּׂמֹשׁוֹת שֶׁל קִדּוּשׁ
יִי"ט רֵאשִׁון, לֵדָלָה כָּל
עֲלִיָּהוּ קִדּוּשֵׁהוּ כָּלָה, אֲבָל
תִּנְיָ אֲחֵר אִינִי מוֹעִיל
(שְׁבַת כ.ב.). הִשְׁוֵן תַּחַת
הַמִּטָּה בְּסוּכָה לֹא יֵצֵא
יְדֵי חוּבָתָהּ. לֵהֲלֵךְ מִפְּסִיק
בֵּין לִסְכּוּהָ, וְעִקָּר יִשִּׁיעַ
הַסּוּכָה אֶכְלָה שְׂמִי וְשִׁנִּי
(לִקְחוּ כ.ב.).

מוסף תוספות

- [illegible]

שאינה גבוהה עשרה טפחים אסור להוציא ראשו חוץ לחלון ויקרא שם,

(א) נראה פשוט דחוקר וכ"ל. (ב) לפי סוגיית הגמרא אקינוסות קאי דלשוויה אהללא היבא דקביעא כמו קינוסות בצציר מי' נמי הוי אהללא. ודברי רבינו ז"ע.

(א) [לקמן כא: (ב) לקמן
כ: (ג) [לעיל ט: (ד) [ב"ק
קכ. ע"ז ז. (ה) [מנחות
מג. (ו) ואין גבוהים י'
מ"מ לא חשיב גג כיון דאין
גבוהים י'. כ"ה בס"א:
(ז) [ז"ל אמרי],

(א) במשנה כל דבר שהוא מקבל טומאה:

דש"י ד"ה לפרזומא בו
אבל בסות לילה חייב. עי
בשער המלך פ"ג מהלכות
ציצית:

לא אתי אהל ארעי
 ומבטל סה קבני.
 להסיר שם הוזהב מן
 (לקמן כ"א.) הדלה עליו.
 הרים ופסע עליה כעין
 דלת שקרין טיגלי"א
 (ע"ר ט.) ואת הקיסוס
 שפז המפסע ממזל
 ושטח פלון ושיקור כליין
 וקורין לו "לדור" ומפסע
 ועולה לו המומות (שם)
 רמי תכלתא לפרוזומי
 דאניש בתיחיה. היה
 מטייל ציית לבגד מחשכתא
 ב אטמו (מחמתו כ.).

(ט) [דאן] בית נמי בדיאית
 ביה' ה' טפחום
 ליה למימר, אלא שפע
 מינה אצטריף פחות (טז)
 טפחום חסין קרובים ומהא
 וואו, דלא ארע מקומות.
 לשטאן אצטריף קרובים.
 יהודה אמר שפוטא מותר
 לישן תלמידי חננים בגוכה,
 לפי שאין לה' טפחום.
 ואפ"ם שנוב' ה' טפחום.
 מוסיב' יהוש' השני
 חתים כר' אסאקא
 קלטישין לגבי ינופוטא
 קביע, קלטישין לגבי כילה
 קביע. דרש רבא בר יוחנן
 יהודה מותר לישן בגבי
 כילה, סבבה, ואפ"ם שיש לה'
 ואפ"ם שנוב' ה' טפחום.
 כמאן כר' יהודה דאמר
 תנח' חינו' ינופוטא שריש'
 ונתן חסין סבבה כר'
 קסבר לא אתו אלהי עזרא
 ומבטלי אלהי קצט, אל
 שזא כילה ולא שזא משה
 לא מבטלי סוכה. דהלא
 עליה את תנח' אתן דחלת'
 כר'. ויתכן ויסק וקסבר,
 אז רובן אר' קשצ'צן קשדו,
 אמר בר' זעורי וצור' צנעז'
 חסין שפוטא, כלומר קרוב

יון דקציע הוי אוהל דלל
נפשה הוא דלל תימא בית
ו חוץ לחלון: כילס חסנים.
היא סביבות המטה וגגה

אני קביעי להוי בקינופות
לא חשיב גג כיון דאין
לריעותא דנקליטין אין לה
ואין גבוהים י: מותר

ובית גמי אע"פ שאין גבוה עשרה כיון דקביע
אוהלא הוא דלא גרע מקניפות ל"א אמרי
ללה אמר רב יהודה אמר שמואל "מותר לישן
בכילות חתנים בסוכה לפי שאין לה גג אע"פ
שגבוהה עשרה מיתבי הישן בכילה בסוכה
לא יצא ידי חובתו הכא במאי עסקינן בשיש
לה גג ת"ש נקליטין שנים וקניפות ארבעה
פירס על גבי קניפות פסולה על גבי נקליטין
המשרה ולבדל שאלא יהו נקליטין גבוהין מן
המשרה עשרה מפחים הא גבוהין מן המשרה
עשרה פסולה אע"פ שאין לה גג שאני נקליטין
דקביעי אי קביעי ליחוי בקניפות לגבי
קניפות לא קביעי לגבי כילה קביעי דרש
רבה בר רב הונא מותר לישן בכילה אע"פ
שיש לה גג אע"פ שגבוהה עשרה כמאן כר'
יהודה דאמר ^אלא אתי אהל עראי ומבטל
אהל קבע דתנן ^אא"ר יהודה נוהגין היינו
לישן תחת המטה בפני הזקנים ולימא הלכה
כרבי יהודה אי אמר הלכה כרבי יהודה הוה
אמינא הני מילי מטא דלובה עשויה אבל
כילה דלתוכה עשויה אימא לא קמ"ל מעמא
דדרי יהודה דלא אתי אהל עראי ומבטל
אהל קבע לא שנא מטה ולא שנא כילה:
מתני ^אהדלה עליה את הגפן ואת הדלעת

וואת הקיסוס וסייך על גבה פסולה וואס הייז
סייכוך הריב מהן יאז שקעצן כשרה זה הכלל
וכל ⁽⁶⁾ שהוא מקבל טומאה ואין גידולו מן הארץ
אין מסככין בו וכל דבר שאינו מקבל טומאה
גידולו מן הארץ מסככין בו: **גמ'** יתיב רב
ויוסף קמיה דרב הונא וייתיב וקאמר או שקעצן
כשרה ואמר רב: צריך לנענע אמר ליה רב
הונא הא שמואל אמרה ⁽⁷⁾ אדהרינהו רב יוסף
ללאפיה ואמר ליה אטו מי קאמינא לך דלא
אמרה שמואל אמרה רב ואמרה שמואל
אמר ליה רב הונא הכי קאמינא לך דשמואל
אמרה ולא רב דרב אכשורי מכשר כי הא
דרב עמרם סחידא ⁽⁸⁾ רמא פכלתא פפרוומא
דראיש בתייה תלאן ולא פסק רבי חומי
שלחן אתא לקמיה דרב חייה בר אשי אמר
ליה הכי אמר רב מפסקן והן כשרין אלמא
פפסיקתן זו היא עשייתן הכא נמי קציצתן זו
היא עשייתן וסבר שמואל לא אמרינן פסיקתן
זו היא עשייתן והא תני שמואל משום ר' חייא
הטיל לשני קרנות בבת אחת ואחר כך פסק
ראשי חומין שלחן כשרין מאי לאו שקושר
ואח"כ פוסק ⁽⁹⁾ פוסק ראש פוסק ואח"כ שקושר פוסק
ואח"כ פוסק מאי שקושר ראש פוסק ואח"כ
שקושר פוסק

זי ציטיה. לטלית אשמו
פרט (במדבר טו) פרט
לכבות פטו עשה שלל
הזמן גרמא טליתות
חוט אחד כפול ד'
הן שמהו כפלים ופוסק
רא' פסול דאין זה אלל
חוט ז' ראשו אחד כנף
זה וראש' חור דר פסק
אמלעה ונעשו

١٢٠

[illegible]

**דרך עמרם חסידא רמא תכלתא
לפרוזמא דא'נשי ביתיה.**

וְכֵן רַב יְהוּדָה פָּרַק הַתְּחֵלָה (מִנְחָוֹת
 97 א.) דִּקְסָבְרִי לִילָה זְמַן צִיָּתָה וְלֹא
 מִלְּאוֹת עֵשׂ שְׁמוֹנָה גִּמְרָא הוּא וְנִשִּׁים
 חִיּוֹתָיִם כְּרֻכָּן דְּפִרְקָא (הַתְּחֵלָה) (ס
 דִּלְאֻמֵּי הֵלֵל חִיּוֹתָיִם) צִיָּתָה נִשִּׁים (ס
 עֲבָדִים וְר"ש פוֹטֵר בְּנִשִּׁים וְיוֹמֵי
 קִי"ל מִדְּהִיּוֹק גִּמְרָא בְּרִישׁ פֶּרֶק שֶׁ
 דְּבָרֵי (97 ב.) לֹאֲקוּמֵי מִנְהִי הֵם
 כּוֹלָהוּ כִּי (שְׁמוֹנָה) מִשְׁמַעַט כְּסוּת לִילָה
 וְיִמְרֵי כְּסוּת קוֹמָא וְעוֹבְדָה דִּר' יְהוּדָה
 כִּי לִיעֲלֵא פ' בְּמָה מִדְּלִיָּן (שֶׁנֶּה
 דִּר' יְהוּדָה) (ס) שְׂהִי מִלְּמַדֵּי מִי חֲמִשָּׁן
 מִמֶּנּוּ כִּנְפִי כְּסוּת לְאֻמְרֵינִי וְאִינְהוּ סְבוֹר
 גְּזֵרָה מִשּׁוּם כְּסוּת לִילָה וְאִיכָּא טַעמָא
 חֲרִיבִינִי פ' הַתְּחֵלָה (מִנְחָוֹת מ.) וְנִדְקָט
 הֵאָל טַעמָא שֶׁנֶּה מִינֵה דְּהוּא עֵיקַר
 טַעֲמוֹ דְּפֶרֶק בְּמָה מִדְּלִיָּן (שֶׁנֶּה דִּר' יְהוּדָה)

[illegible]

זו היא עשייתו. גרע עשאה מן
 דאף על פי שעושין אחרי כן
 מיתן משום דבעין תלייה לשם מלוא:
 פסולין

ב' עמרם שכן ולא פסקן עד שעשה
צ' קרנות צנח אחת. שעשה ארבע
עד שהגיעו זה לזה לאמנע ארכה:
לה קודם שנפסקה חוט אחד הוא:
בעיני

א נטושי' א"ח' ס' תרבו
 עש' י: **ח** ב' מ"י פ"א מלחלות
 סוסה הלל' נ' סמג
 עש' י: ס' ש"ע א"ח'
 ס' תרבו עש' י: **ט** ב' מ"י
 ס' ש"ע א"ח' ס' תרבו עש' י:
 ס' מ"י ס' ש"ע א"ח'
 ס' תרבו עש' י: **ע** ד' מ"י
 וסמג ס' טור
 ש"ע א"ח' ס' תרבו
 עש' א: **עא** ד' מ"י
 ס' טור ש"ע
 עש' א: **עב** ד' מ"י
 ס' הלל' א' ב' סמג
 ס' שט"ש א"ח' ס' תרבו
 עש' א: **עג** ד' מ"י
 ס' הלל' א' ב' סמג
 ס' שט"ש א"ח' ס' תרבו
 עש' א: **עד** ד' מ"י
 פ"א מלחלות
 צ"ל' הלל' ד' סמג
 עש' י: **ה**

טרלי"ד (טריילי"ד).
להגביה גפן על כלונסאות.
איר"א (יידר"א). קיסוס
(צמח מטפס).

[illegible]

